

solito eadem prerogativa fungantur, qua gaudet ipse Magister, ne possint per viam violentiae, ad Senatum trahi, exemplo res fuit manifesta, nempe, in casu supra dicto, vel quando scholaris extra salmantinam Universitatem degit, & ibi deliquit, accusatur coram Cancellaria, vel Regia audientia, vel alio iudice, Magister scholarum emittit inhibitionem, vel supplicatorem cum comminatione censurarum, & ut ad eam respondeat Procurator Regius fiscalis, vel iudex, commodius solet dictus Magister delegare causam super illa exceptione declinatoria, alicui in illo eodem loco, ut declaret, an gaudere debeat scholaris privilegio, vel non, iudicibusq; & tribunali imponat censuras, & interdicta; nunc quero igitur, an si iudex a declaratione, & interdicto appellaverit, & protestatus esset auxilium Regium hoc, an eo uti posset, & sic an causae huiusmodi iudicis delegari possint trahi ad Cancellariam per viam violentiae, quaestio est a nemine, tacta, videtur quod sic: Primò, quoniam quando causae committuntur alicui cum clausula, recursu, vel appellatione remota, si eam subdelegaverit, nihilominus a subdelegati pronuntiatione, sententia vel gravamine recursum, licet a delegantis sententia vel gravamine nullum haberet: text. est in c. super questio. §. nos autem, de off. & potest. iud. delegat. ergo licet per d. l. 18. Magistro scholarum hæc sit attributa potestas, ut ab eorum violentiis, & gravaminibus non habeatur recursus ad regalia, & suprema tribunalia per viam violentiae, non debet hæc ipsa ad delegatos transferri, & transmitti.

51 Contrarium tamen de iure verius existimo, eo fortissimo fundamento, quoniam quando in causa ex natura sua, & sui iure communi est exequibilis, & non appellabilis; tunc in quemcumque delegatum cum illa qualitate transit, quia qualitas rei non alteratur ex persona successoris; text. est in l. 2. §. ex bis, ff. de verb. oblig. quia omnis res transit cum sua causa, & qualitas quae inhæret rei, transit cum ea in quemcumque successorem l. Imperatores, ff. de vestig. & commiss. iuxta quam doctrinam intelligenda sunt quae Abb. in c. signifi. n. 25. circa med. de for. compet. & in c. cum in veteri. de electio. tradidit, quod delegatus debet cognoscere de causa eo modo, & forma, qua fuisset cognita, facta non esset delegatio sed apud delegantem retenta; nam si sententia qua metetur exequutionem, alicui committatur, vel delegetur, minimè ab hic delegato appellatur, quemadmodum nec posset ab ipso delegante, l. ab executio. C. de appell. ab executio. ff. cod. quia hoc provenit ex natura rei commissæ à qua non datur appellatio, nisi in certis, & limitatis causis in d. iuribus expressis. Sed his causis scholasticorum (de quibus agimus) ea sua propria natura, eo quod à iure illa est qualis inventa, ut pro eorum violentiis ad suprema tribunalia non eatur, non propter ipsos Magistros scholarum, sed propter ipsos scholasticos tantum & universitatem ut probatur expressè in d. l. 18. 1. Que nos place, por hazer favora la dicha universidad, y personas della, & iterum ibi: no mandeis sobre ser la dicha execucion, ni traber ante vos los procesos como se suele hazer en las otras fuerças, &c. in l. eadem, in §. 1. ideo dicit, concedi debere privilegium; quia aliter: Los estudiantes del dicho studio dexan de estudiar y han los Doctores de leer, y Cathedraticos sus Cathedras por ir a poner recando en sus Pleytos, y causas, &c. bonus text. in l. 4. Cod. de silenti. amb. habita, Cod. ne fil. pro par. & Innoc. VIII. in sua conservatoria, f. 171. inter constitutiones Salmantinas, Rebuff. privil. §. 3. ergo cum hoc privilegium ipsis scholaribus tantum absque alterius contemplatione sit concessum, & ipsi sunt qui litigant coram delegato: ergo coram ipso durare debet, arg. c. cum persona, de 54 privil. in 6. quia cum adhuc daret causa privilegii, cum ea debet negotium ad delegatum transire, l. si convenierit, §. si fundus, ibi: Manere causam pignoris con-

stitit, quia cum sua causa fundus transeat ff. de pignori. actio, durat enim non autem cessat ratio finalis ipsius leg. arg. cap. cum cessante, de appella. l. adigere, §. quamvis, de iur. part. l. 1. §. huius rei, de off. ejus, cui manda. est iur. l. quod dictum, ff. de pact. cum aliis. Ad argumentum autem responderetur; quod procedit in provisione, & dispositione hominis, non legis, quod passim, ac frequenter solet variari, mutari, & alterari, & pro comprobatione huius difficultatis, & resolutionis, vide quae latissimè in similibus terminis multis dictis comprobantes congregimus infra, 3. parte, cap. 11. per totum, quae omnino hic conducunt.

Aliud tamen obiter animadvertere libet, quod quando hi iudices decernunt censuras, vel interdictum contra auditores alicujus tribunalis supremi, vel alii etiam quilibet iudices Ecclesiastici pro eo, quod scholasticum vel qui se clericum dicit, idem tribunal detinet, negatque relaxandum, à quibus censuris, & interdicto Regius fiscalis ipsius Audientiae, vel Cancellariae defensor jurisdictionis regalis, appellet, & protestetur auxilium violentiae, praxis obtinuit, & obtinebit, ipsum idem tribunal cognoscere de hac eadem vi, si sub ejus districtu est iudex Ecclesiasticus, qui idem excommunicavit, vel interdixit, sui autem, id est, non sit sub ejus districtu, puto recurrendum esse ex parte fiscalis, ad id tribunal, sub cuius districtu iudex deget, juxta l. 39. tit. 5. l. 2. nova recopil. fol. 64.

Hactenus de his causis, & negotiis, quae reperiuntur absolutè prohibita, protrahi ad suprema pratoria per viam violentiae, atque in eis à principio denegantur provisiones ordinariae, prout videre ex iis quae hactenus dicta sunt.

Aliae autem sunt causae, quae non absolutè sunt prohibita (ut diximus ad princ. huius §.) sed deficiente qualitate, prout sunt appellationes à sententia merè interlocutoria, quae nec habet vim definitivae nec continet damnum irreparabile, nec praedictum parat causam principali, de quo in l. 38. tit. 5. lib. 2. recopil. ibi: Para que no otorguen las appellaciones de autos interlocutorios y estos en grande agravio de las partes, y se impide la vista de otros muchos negocios, mandamos a los Presidentes, y Oydores de las dichas Audiencias, que de aqui adelante no libren cartas para traber por via de fuerça procesos algunos Ecclesiasticos de autos interlocutorios, salvo si fueren tales, que tengan fuerça de definitiva, y que en ella no se pueda reparar.

Et cum difficile sit propter varietatem, & intricatior nem causarum, in quarum discursu rei natura & qualitas alterari solet docere de huiusmodi qualitate, quae fundatur Regia potestas, nec aliter directè, nec indirectè, possit constare legitime, quam per ipsorum actorum inspectionem; ideo necesse est, ut acta exportentur ad tribunalia, ut inde deducatur, an sit appellatum à sententia, aliquam ex dictis qualitatibus habente, prout aliàs videmus etiam in jurisdictionalibus, ubi qualitas attribuens jurisdictionem, prius debet constare, l. 2. §. sed si dubitatur, ff. de iud. l. si quis aliena, eodem tit. l. 1. §. autem prator, ff. ne quid in flumine publico, l. prator. §. docere, ff. de honorum r. apto. B. in l. multum, ff. de condit. & dem. & in l. si finit a, §. Julianus, ff. de damno infecto, Paris. de syndicat. §. iudices puras, col. 3. versiculo iudice tempor. n. 13. cum aliis relatis ab Andrea Gaill. in tract. de pace pub. c. 13. n. 12. & seqq. libr. 1. plurima notanda in proposito congerit Fari. in tract. crim. tit. de inquis. qu. 8. nu. 85. & seq. qu. 1. n. 87. & n. 10. à n. 26. & maxime ubi non auditur contradictio, nec in contrarium allegatio, ut hic, de quo latè Fari. ibi, Mart. de iur. 4. p. cent. 2. cas. 129. à n. 20. fol. 225. & casu. 145. n. 3. 4. & 8. quare processu adducto cognoscitur, & inspicitur in Senatu natura, & qualitas appellationis verè, & evidentè, & secundum eandem decernere solent, vel deferre jubere, vel in totum remittere, & ita communiter practica dicta

dicta lex Regia 37. quia stylus, & usus optimus est legum interpret.

CAPUT III.

Appellanti ab aliquo gravamine, quo finem suae iudex jurisdictioni imponit, vel aliter expiravit, ita ut ea penitus ad reponendum careat, vel quando post gravamen illatum iudex abiit, vel obiit: quemadmodum supremus Senatus per viam violentiae aditus, consulere queat.

SUMMARIUM.

- 1 A declaratione iudicis se non iudicem declaranti vel se inhibentis, legitime appellatur, & Senatus Regius appellationi deferendum decernit, vel tertium genus decreti expedit, & ibi exemplum.
2 Iudex Ecclesiasticus provisioni Regie sibi intimatae respondens, jurisdictione, carere, ut pluribus casibus ibi relatis; quid faciendum, ne inane sit decretum Regium.
3 Iudex referens appellationi alias non legitime, seu non deferenda, abdicat a se omnimodam jurisdictionem.
4 Iudex inhibitus ad inhibitionem superioris, vel se inhibens, caret jurisdictione, nec aliquid decernit in sententia executione, etiam privilegiata.
5 Et idem in iudice se declarante non iudice remissivo.
6 Iudex qui functus est officio suo, non potest se in causa intrromittere.
7 Repositio actorum, seu alii actus jurisdictionales geri non possunt ab alio, quam a iudice non privato, seu jurisdictione carente.
8 Omnis res per quascunque causas nascitur, per easdem dissolvitur, ibid.
9 Solemnitas quae requiritur in construendo, requiritur in destruendo, ibidem.
10 Valet argumentum de contractu ad distractum, ibid.
11 Iudex Ecclesiasticus non debet astringi per provisionem Regiam ad faciendum id, quod sibi iure prohibitum est.
12 Revocare, & reponere attentata appellatione pendente pertinet ad iudicem ad quem, non ad alium.
13 Secunda iussio, vulgo sobre carta, decernitur in Senatu contra iudices Ecclesiasticos volentes evitare repositionem attentatorum respondentes provisionibus Regiis non posse attentata revocare, quia carent jurisdictione.
14 Jurisdictio necessaria non est ad effectum reponendi attentata.
15 Iudex procedens iuris ordine non servato reputatur privata persona, & sine jurisdictione.
16 Que de facto sunt a iudice, de facto per eum revocari jus est.
17 Iudex qui permissio iuris ordine, & sine citatione possessionem abstulit, poterit de facto eam revocare.
18 Iudex facilis in concedendo, ita debet esse in reponendo, ibidem.
19 Iudex qui tenutam, & possessionem abstulit alicui non citato; illam eidem restituere potest, nec sibi obstat quod officio suo functus sit.
20 Iudex revocando possessionem nulliter datam procedit tanquam persona privata, & praesumitur facere modo, quo facere potest.
21 Jurisdictio non requiritur ad revocandum ea, quae de facto sunt a iudice.
22 Attentata licet regulariter ad iudicem ad quem revocare pertineat, tamen, potest etiam iudex a quo attentata post appellationem a seipso revocare.
23 Attentatum a parte, & attentatum a iudice a pari procedunt ad hoc, ut iudex attentans possit revocare, ibid.

- 19 Libera facultas conceditur a iure iudici a quo ad revocandum attentata cum sit ad faciliorem causae exitum.
20 & 21. Interlocutoriam executioni mandatum non revocat iudex, nisi nulla sit, nam tunc revocat, & executionem reponit.
22 Propositionibus Regiis quotidie jubetur iudici Ecclesiastico vim inferri, appellationi deferre, & attentata omnia reponere per seipsum, ipseque reponit cum effectu.
23 Violentiarum cognitio inanis esset, si iudex, qui attentavit, non possit reponere attentatum, prout sibi jubetur a Senatu.
24 Iudex Ecclesiasticus ad reponendum non eget jurisdictione, & ideo contra eum secunda iussio, vulgo sobre carta expedienda, ad reponendum cum effectu, ibid.
25 Executor, vel alius iudex delegatus Pontificis seu Nuntii ad aliquam causam si attentat, & dum pars gravata accedit ad Senatum, abiit in longinquo secum acta processus asportando: pars gravata debet occurrere ad superiorem iudicem ipsius gravantis, n. 24. & non ad Senatum.
26 Acta processus sunt necessaria, ut violentia in Senatu detegatur.
27 & 29. Violentia, seu iniquitas iudicis allegata in procedendo ex actis ab eo gestis constare debet.
28 Defectus processus ex actis ibi constare debet.
29 Princeps, & ejus Regia tribunalia in elevata violata a iudice Ecclesiastico, sine jurisdictione, & extrajudicialiter procedunt, & ideo recipere testes, vel alia judicialia facere absolum esset, d. l. 36. tit. 5. lib. 2. recopil. explicatur in illis verbis, el proceso originalmente el qual trahido sin dilacion, &c. ib.
30 Ablativus absolutus importat conditionem, & formam sine qua non habet locum dispositio.
31 Processu originali non adducto, non cognoscitur de violentia in Senatu, ibid.
32 Dicitio, si, in dispositione apposta, illam reddit conditionalem, qua deficiente non verificatur dispositio.
33 Lex requirens aliquod genus, seu modum probationis in aliquo actu, debet adimpleri specificè, & aliter probari nullo modo potest.
34 Lex, seu statutum potest occurrere aliqua militate, aut evidente causa (ut hic) facere ut probatio valida, & perfecta in aliquo actu, sit invalida & imperfecta.
35 Lex, vel statutum factum ob publicam utilitatem si requirat certum genus probationis, non admittitur alia probatio simul cum requisita.
36 Senatores abstinere debent a violentia, & cognitione, cum ex defectu processus sibi apparere non possit, cum nihil certum decernere possint.
37 Lex absentis, ff. de penis, declaratur, ibid.
38 Cognitio violentiae processu originali adducto ad tribunal Regium rectè procedit, & decretum tribunali, prout ex actis adductis colligitur.
39 Decretum expeditum in Senatu in causa violentiae quomodo exequendum, si iudex Ecclesiasticus, contra quem datum est, absit, remissivo.
40 Notarius apud quem adsint acta gesta per iudicem Ecclesiasticum contra quem violentia interata est in Senatu, etiam absentem, compellendus est ad exhibenda.
41 Tabellio debet registrarum, seu protocolium instrumentorum actuum judicialium, & extrajudicialium secum retinere, & non potest tradere partibus nisi iudicis precepto.
42 Regium tribunal quemadmodum se habere possit ad executionem decreti violentiae lati contra iudicem Ecclesiasticum post gravamen illatum absentem & abentem.
43 D. l. 36. tit. 5. lib. 2. recopil. ponderatur in illis verbis, provean que el tal juez la otorgue, &c.
44 Iudice Ecclesiastico vim inferente mortuo ante repositionem, an evanescere decretum violentiae debeat, cum ipse sit gravans & attentans, & contra eum oppressus in Senatu querelam obtulit, & decretum contra eum dirigitur.

- 43 Morte omnia cessare debent, cum culpa sit extincta. Decretum Regii tribunalis an intelligatur cum iudice subrogato, & successore in tribunali, & jurisdictione iudicis vim inferentis: & ad delationem appellationis, & repositionem attentatorum cogi possit ipse subrogatus, vel successor virtute dicti decreti ibid.
- 44 Alia est vis defuncti, alia violentia successoris, adeo ut sententia lata contra defunctum pro violentia ab eo allata non exequatur contra successorem, & heredem. Aliud est factum defuncti, aliud factum successoris, ibid.
- 45 Subrogatus non sapit naturam predecessoris, quando militat diversa ratio in subrogato, & in eo, in cuius locum subrogatur.
- 46 Facinus suos habet auctores, quos pena nullo modo egreditur. Violentia facinus continet, ibid.
- 47 Violentia lata leditur majestas iudicis, & superioris.
- 48 Contra illum iudicem per viam querele agitur, quae suam auctorem comitatur.
- 49 Pena iudicis est attentatorum repositio. Resignatarius non tenetur purgare attentata facta a predecessore resignante, quia ille in nullo deliquit, ibid.
- 50 Subrogatus non sapit naturam principalis, nec fit extensio ad illum, qui verè non sit talis, sed fidei & representativè tantum in penalibus, & odiosis.
- 51 Casus poenales non recipiunt interpretationem extensivam seu similitudinariam.
- 52 Decretum violentia non cantans de iudice subrogato, vel successore ejus, qui vim intulit, an exequatur contra eum.
- 53 Iudex successor in jurisdictione, seu tribunali iudicis vim inferentis omnino tenetur provisionem Regii Senatus adimplere, & attentata a suo predecessore, reponere cum effectu, & appellationi deferre.
- 54 Eadem res esse censetur, quantumcumque circa ipsam materiam aliqua commutatio contigerit.
- 55 Si plures dati sint iudices in aliqua causa, & postea aliqui, vel etiam omnes immutati fuerint, nihilominus eadem dicitur causa.
- 56 Mutatione iudicis eadem non diversa mapet jurisdictione, eademmet causa, idemque iudicium, & idem tribunal.
- 57 Mutatione, & ratione personarum, qualitatibus, vel accidentibus non mutatur res ut de Civitate, Collegio, Ecclesia, dignitate & praebenda, circa declarationem l. proponebatur, de iudiciis.
- 58 Iudex successor in jurisdictione, & tribunali alterius idem reputatur ac predecessor cum in eius locum subrogetur, & potest idem facere, quod poterat ille, cuius loco fuit subrogatus.
- 59 Terminus, & tempora praestituta primo iudici ad causam determinandam, eadem censentur praestituta successoribus, & subrogato.
- 60 Iudex non tanquam persona privata consideratur, sed tanquam minister iustitiae, quam gerit, & administrator dignitatis, & tribunalis, quod representat, quisquis sit etiam in infinitum.
- 61 Quamvis in appellatione requiratur expressio nominis iudicis a quo; tamen satis est, ut contineat nomen dignitatis iudicis prout est appellatio ab Auditore Camerae, &c. In appellatione licet requiratur expressio nominis iudicis ad quem, tamen sufficit nomen dignitatis exprimeret, ut in exemplo, ibid.
- 62 Dignitas, & tribunal, cum iudicium coheret, potius attendi debet, quam persona administratoris.
- 63 Iudex datus loco demortui illum non representat, sed tantum dignitatem, quae est corpus quoddam fictum, quod comprehendit subiecta tanquam membra illius corporis ficti.
- 64 Quamdiu superest forma corporis ficti, semper censetur idem corpus, licet partes mutantur.

- 65 Tutor vel Curator minoris datus in loco demortui Tutoris, vel Procuratoris non gerit vices demortui, nec eius personam representat, sed dumtaxat pupillum, aut dominum constituentem Procuratorem.
- 66 Iudex predecessor, & successor quamvis diversi sint personarum respectu, eo tamen habito ad dignitatem, & administrationem, & coequalitatem potestatis, verè idem sunt, n. 66.
- 67 Iudex successor verè idem iudex ac predecessor reputatur, praecipue quando iudex accipitur pro jurisdictione, vel tribunali.
- 68 Iudex successor potest taxare expensas reservatas taxari in sententia predecessoris. Iudex successor potest sententiam dubiam predecessoris interpretari, ibid.
- 69 Statutum à decurionibus editum, ab eorum successoribus, vel à populo est declarandum.
- 70 Jus declarandi, seu interpretandi ad heredem, & successorem non transit, cum ex arbitrio disponentis pendeat. Jus concedit facultatem declarandi successoribus in officio vel jurisdictione, ibid.
- 71 Iudex successor, vel aliter loco alterius datus, causam assumit in eodem statu, eamque determinat ex eisdem actis.
- 72 Iudex successor procedit eo modo, quo & predecessor processit.
- 73 Acta facta coram uno iudice, fidem faciunt coram alio, si sit successor in eodem tribunali.
- 74 Acta facta in uno iudicio in casibus, quibus probant in alio, intelligi debet si reproducantur.
- 75 Actorum reproductio non requiritur coram iudice subrogato, seu successore, sed visio dumtaxat ipsorum actorum.
- 76 Acta coram uno arbitro gesta probant coram successore in quem partes compromiserunt, quando acta sunt publica, & actum respiciunt.
- 77 Executor successor perficit executionem, quam inceptam reliquit predecessor.
- Decima, seu emolumentum executionis cui executori debeatur, successoribus, aut predecessoribus executionem incipientibus, ibid.
- 78 Iudex successor vel in alterius locum subrogatus, potest ea omnia facere, quae poterat illius predecessor.
- 79 Iudex successor ordinarius potest in integrum restituere contra factum sui predecessoris.
- 80 Iudex successor potest absolvere ab excommunicatione decreta per predecessorem.
- 81 & 84. Iudex predecessor potest reponere attentata à se gesta, & eodem modo successor.
- 82 Iudex à quo in casibus, quibus reponit attentata à se, vel alio facta, poterit idem successor.
- 83 Non solum iudex cuius fuit lesa majestas, revocat attentata; sed etiam eius successor, & subrogatus, cum lesio dicta non personae, sed dignitati (qua nunquam moritur) coheret. Quod amplius, sive subrogatus sit expressè ab homine sive tacitè à jure, ibid.
- 85 Successor in beneficio per resignationem tenetur purgare attentata per predecessorem resignantem. Attentatis non purgatis per successorem in beneficio per resignationem attentantis, non est procedendum in causa, ibidem.
- 86 Praeceptum impositum praetori, ut tali, & ratione officii, impositum est, & successor taliter, quod tenetur adimplere.
- Iudice ab officio remoto, poterit successor ejus attentata revocare ex suo vero officio, ibid.
- 87 Episcopus debet adimplere mandatum factum predecessori sub nomine dignitatis.
- 88 Et idem in executoribus.
- 89 Successor tenetur exequi mandatum factum per Patrem suo predecessori.

Literas

- 90 Literas directas Episcopi predecessori mortuo sub nomine dignitatis, & habito respectu ad officium, tenetur exequi successor.
- 91 Successor, vel novus executor potest exequi mandatum sui predecessoris sine novo mandato. L. d. 36. recopilat. declaratur, ibid. & n. 93. & 95. in illis verbis, provean que el tal juez la otorgue, &c.
- 92 Ad ea quae frequentius accidunt, iura adaptantur. Tristes eventus non sunt in consideratione, ibid.
- 94 Violentia cognitio in procedendo est extraordinaria, & irregularis, pariter & ejus executio.
- 96 Iudex vim inferens mortuus, impossibile est, ut reponere queat. Casus ommissis juris dispositioni relinquuntur, ibid.
- 97 Sententia, quae non potest secundum ejus tenorem exequi propter maximam difficultatem, aut interdum impossibilitatem; exequi debet eo modo, quo potest, ne iudicium reddatur illusorium.
- 98 Condemnatus, ut conservet indemnem Titium ab obligatione si interim extinguatur obligatio, quia compulsus Titius solvit; debet Titius ipse relaxari indemnitas ut sibi restituatur solutum, quamvis hoc non contineatur in sententia.
- 99 Condemnatus ad tradendum debitori instrumentum debiti, si non reperitur, cogitur creditor eadem sententia debitorem liberare.
- 100 Verba adaptantur implicitè.
- 101 Sententia continens rem, vel animal, vel quid simile, si propter interitum non possit exequi in ipsa re, vel animalis exequitur in alia re coequali, aut aequivalenti.
- 102 Attentatorum repositio, seu revocatio est actus favorabilis & privilegiatus.
- 103 Cognitio violentia est remedium favorabile, & charitativum subsidium, quo agitur de vi oppressos liberando. Extensio fit ad subrogatos in causis favorabilibus, ibid.
- 104 Executor sententiae poenalis non participat de illius poena sed honore, & potestate iudicis superioris.
- 105 Senatus Regius non se inromittit in exequenda poena apposta iudici pro attentatis à se factis.
- 106 Poena non transit in successorem, vel heredem; sed tantum damnorum satisfactio de eo quod ad heredem pervenit.
- 107 Attentatum à iudice est qualitas, quae liti inheret, ab eaque dependet, sine quo attentata non dantur.
- 108 Subrogatus ad litem potest dicere de attentatis, quemadmodum ejus predecessor.
- 109 Alia est possessio defuncti, alia heredis, in quem licet omnia iura transeant, non tamen possessio. Possessio heredis est nova possessio, & non continuata cum possessione defuncti, ibid.
- 110 Possessio jurisdictionis tribunalis, Ecclesiae universitatis, & populi, non finitur morte possessoris; sed in successione continuatur, cum persona ficta possideat.
- 111 Successor administrationis non accipit novam possessionem rerum universitatis.
- 112 & 117. Possessio rerum Ecclesiae non vacat, mortuo Praelato.
- 113 Possessio Ecclesiae in Ecclesia continuatur etiam mortuo Praelato; & dicitur simul cum occupatore possidere, & esse in summarissimo possessorio, nec attentat Ecclesia possidendo.
- 114 Praelatus Ecclesiae non succedit tanquam Dominus, sed tanquam Procurator Ecclesiae.
- 115 Possessio juris patronatus competens alicui ratione dignitatis, ville, castri, majoratus, aut Ecclesiae, retinetur per ipsam dignitatem villam, castrum, majoratum, aut Ecclesiam, etiam mortuo Praelato, & administratore.
- 116 Novus possessor castri, ville, seu majoratus, ratione cuius competit jus praesentandi, licet nunquam praesentaverit potest praesentare. Possessio juris praesentandi continuatur in successore dig-

nitatis castri, ville, vel comitatus, seu majoratus sine nova apprehensione, ibid.

118 Successor singularis iudicis attentatis reponit attentata.

119 Sententia sicut contractus non comprehendit non nominatos in ea.

Provisio regalis Senatus in causa violentia directa iudici comprehendit successore non nominatum in ea, ibid.

120 Et ipsi intimata tenetur reponere, alias secunda iussio vulgo sobre carta contra eum decernitur.

121 Collega iudicis mortui vel absentis, si procedere non valeat (mediante clausula rescripti) occurrit pars gravata ad superiorem, ut alius iudex loco mortui subrogetur, eique intimari debet provisio Regia, ut attentata reponat, numero 122. & 123.

124 Subrogatoria commissio dicitur, cum alius iudex in locum demortui impeditur, vel absentis subrogatur, teneturque causam in eodem statu manentem prosecui.

125 Subrogatoria commissiones frequententer dari, animadverti tamen debere an in corpore includatur clausula alterans primum statum litis, quia tunc nova citatio erit necessaria.

Perdificilem hujus capituli materiam, tot doctissimis viris ejus resolutionem incognitam, summis difficultatibus involutam, accuratè adeo tractare intendo: ut deinceps, dubitatio omnis penitus amputetur. Et circa priorem ejus partem attendendum est, sepius contingere, ut iudex executor executorialium, seu alicujus Brevis Cameralis, putà; admittendum aliquem in possessionem alicujus beneficii, id exequitur (juris ordine praetermissio) vel absque citatione possidentis beneficium, qui postmodum comparens suas allegat legitimas exceptiones, & ab omni ejus processu, & à non reponenda executione appellat, ipse autem iudex vel ipsi appellationi, vel provisioni Regiae respondet, se functum esse suo officio, & ad reponendum jurisdictione carere. Vel etiam aliter hoc contingere potest: iudex five ordinarius, five delegatus (latè sententià diffinitivà, vel interlocutorià) appellationi justè, & legitime interposita (proat debebat) detulit: & insuper, vel minatur, vel vult exequi, aut de facto exequitur, eandem sententiam: Supremus Senatus aditus per viam violentiae declarat; vim facere, quod deferat, & reponat; iudex autem Regiae provisioni respondet, se carere jurisdictione, cum illam à se omnimodam per delationem abdicaverat, ac ideo reponere executionem non posse. Vel alio etiam casu reddi potest exemplum: Iudex Ecclesiasticus declaravit se non iudicem, & insuper ad executionem processit, aut dedit se pro inhibito, à qua delatione, ut legitime appellationi emissa supremus Senatus deferendum decrevit, & reponendum. Vel (ut frequentius accidit) hoc casu tertium genus decreti expediunt, nempe iudicem reassumendo iterum jurisdictionem, & reponendo attentata, vim nullam facere: non deferentem autem eidem appellationi, nec reassumendo jurisdictionem, vim facere, deferat, & reponat, &c. ipse autem iudex se jurisdictione carere ad reponendum respondet Regiae provisioni sibi intimatae. Quibus quidem casibus, & multis aliis similibus, in quibus reddi possunt exempla, inanis, inutilis, & sine effecta videtur remanere Regia cognitio, & decretum violentiae, cum ad effectum perducere non posse appareat. Siquidem in dictis casibus fortis est, & efficax reputatur à jure iudicis responsio, jureque concludens; etenim per delationem appellationis etiam alias non legitima, & non deferentiae, omnimodam à se iudex abdicat jurisdictionem, & in superiorem transfert: text. est in cap. cum appellat. frivolis, de appell. lib. 6. Philip. Franc. cap. Romana. §. sin autem, num. 5. de appellat. lib. 6. Carceris in practica crimina.